

KLASSISEN LAULUN OPETUSSUUNNITELMA

Opiskelu ja työmuodot

Klassisen laulun opiskelu tapahtuu pääosin yksilöopetuksena. Ryhmäopetusta voidaan käyttää alkeisopetuksessa, kamarimusiikin ja yhteislaulun ohjauksessa sekä esiintymisiin valmistautumisessa. Klassisen laulun opintojen tasosuoritukset pyritään pitämään konserttimuotoisina osana muuta konserttia tai tasosuorituskonserttina. Oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta ja kotiharjoittelu on oleellinen osa opiskelua.

Yleiset tavoitteet

Klassisen laulun opinoissa yleisinä tavoitteina ovat:

- Laulutaidon saavuttaminen omien edellytysten puitteissa
- Pitkäjänteisen, tavoitteellisen ja omatoimisen työskentelyn oppiminen
- Esiintymistilanteiden hallinta
- Tutustuminen länsimaiseen musiikkikulttuuriin ja sen eri tyyliin lauluinstrumentin näkökulmasta
- Laulun ilon kokeminen sekä yksin että osana ryhmää (kamarimusiikki, yhtye, lied)
- Mahdollisuus kaverisuhteiden syntyminen laulun parissa
- Pysyvän kiinnostuksen herättäminen musiikkiin laulajana sekä mahdollisesti oman musiikin tekijänä (improvisointi, säveltäminen)
- Valmiudet jatko-opintoihin

Instrumenttiopinnot 1

TAVOITTEET

Tavoitteita tehtäessä otetaan aina huomioon oppilaan ikä. **Alle 15-vuotiaiden oppilaiden on mahdollista suorittaa valmistava tasosuoritus** ennen ensimmäistä varsinaista tasosuoritusta. Valmistavan tasosuorituksen voi lukea valinnaisiin opintoihin. Tavoitteena on tutustua seuraaviin teknisiin, tulkinnallisiin ja taiteellisiin asioihin sekä niiden merkitykseen klassisessa laulussa:

- Ryhti/lauluasento
- Hengittäminen ja rentous laulun aikana
- Sävelpuhtaus
- Rytmiä käsittely
- Artikulaatio
- Tulkinta
- Yhteismusisointi säestäjän kanssa

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Oppilas harjoittaa ennen tasosuorituksen tekemistä riittävän monipuolisen ohjelmiston, joka tukee opintokokonaisuuden tavoitteita ja mahdollistaa onnistuneen suorituksen. Ennen tasosuoritusta harjoitetaan 20 kappaleen ohjelmisto, joka koostuu eri tyylien kappaleista. Ohjelmiston tarkoitus on tukea opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista.

Ohjelmiston valintaan vaikuttaa olennaisesti oppilaan ikä. Kullekin oppilaalle valitaan ikätasoon sopivaa ohjelmistoa, monipuolisuus säilyttäen.

Valmistavan tasosuorituksen ohjelmisto voi koostua seuraavista tyyllilajeista:

- Kansanlaulut
- Liedit (suomenkieliset ja vieraskieliset)
- Musikaali- ja elokuväsävelmät
- Lastenlaulut

Varsinaisen tasosuorituksen ohjelmisto voi koostua seuraavista tyyllilajeista:

- Kansanlaulut
- Antiikin aariat
- Liedit (suomenkieliset ja vieraskieliset)
- Musikaali- ja elokuväsävelmät
- Viihdesävelmät

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Oppilas ja opettaja suunnittelevat yhteistyössä ohjelmakokonaisuuden, jolla voi ilmentää opintokokonaisuuden tavoitteiden saavuttamista. Ohjelmakokonaisuuden tulee myös olla oppilaan mieltymyksiin ja vahvuuksiin painottuva. Tasosuoritus sisältää vähintään kolme erityylistä kappaletta, jotka voidaan esittää piano- tai muun soitinsäestyksen kera.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvionsa. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 2

TAVOITTEET

Edellä mainittujen lisäksi:

- Hengityksen ja kehotietoisuuden syventäminen
- Tempon valinta ja hallinta
- Rytmikäsittelyn syventäminen
- Dynaamiset vaihtelut
- Fraseeraus ja musiikin muotoilu
- Omakohtaisemman tulkintakyvyn löytäminen
- Esiintymistaitojen kehittäminen edelleen
- Yhteismusisointi säestäjän sekä mahdollisesti muiden laulajien tai soittajien kanssa

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Opettaja ja oppilas kokoavat yhteistyössä 25 kappaleen ohjelmiston mahdollisimman monipuolista ohjelmistoa tasosuoritukseen nähden. Ohjelmistoa koottaessa tulee ottaa huomioon oppilaan ikä, musiikilliset mieltymykset ja se, että ohjelmisto ilmentää saavutettua tasoa. Ohjelmiston tulee sisältää laulusävellyksiä eri aikakausilta.

Ohjelmisto voi koostua seuraavista tyylilajeista:

- Kansanlaulut
- Antiikin aariat
- Liedit (suomenkieliset ja vieraskieliset)
- Musikaali- ja elokuvasävelmät
- Viihdesävelmät
- Vaccai I-VIIIb, vähintään 5 kappaletta opettajan valinnan mukaan

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Opettaja laatii yhteistyössä oppilaan kanssa ohjelmakokonaisuuden, jonka tulee ilmentää saavutettua tasoa. Ohjelman tulee ottaa huomioon oppilaan musiikillisia mieltymyksiä. Tasosuoritus sisältää vähintään viisi kappaletta, jotka esitetään piano- tai muun soitinsäestyksen kera, myös ensemble-laulu mahdollista. Harjoitelluista Vaccai-lauluista arvotaan laulettavaksi yksi.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Syventävien opintojen lopputyö

Syventävien opintojen lopputyö voi keskittyä pelkästään oman soittimen taidon syventämiseen.

On myös mahdollista tehdä laaja-alaisempi lopputyö, mihin on sisällytetty pääsoittimeen syventymistä sekä muuta musiikillista tai poikkitaiteellista osaamista. Oma soitonopettaja toimii syventävien opintojen pääasiallisena ohjaajana, mutta lopputyön suunnitteluun ja ohjaukseen voi osallistua myös muita opettajia. Laaja-alaisessa lopputyössä pääinstrumentin ohjelmaisuus on alla kuvattua suppeampi.

TAVOITTEET

Edellä mainittujen lisäksi:

- Laajan ohjelmakokonaisuuden hallinta teknisesti ja tulkinnallisesti
- Oman persoonallisen laulajaprofiilin ilmentäminen ohjelman kautta
- Yhteissoiton hyödyntäminen lopputyössä
- Esiintymistilanteen hallinta: itse tehty äänenavaus, esiintyminen ilman opettajan läsnäoloa, esiintyminen erilaisissa tiloissa ja tilanteissa, oman esityksen juontaminen ja yleisön huomiointi

OHJELMISTON KOKOAMINEN

Opettaja ja oppilas kokoavat yhdessä tasoa ilmentävän, vähintään 50 kappaleen ohjelmiston. Ohjelmiston tulee sisältää musiikkia eri aikakausilta ja myös laajamuotoisempia teoksia. Ohjelmisto valitaan oppilaan musiikillinen suuntautuminen ja mieltymykset huomioiden.

Ohjelmisto voi koostua seuraavista tyylilajeista:

- Antiikin aariat
- Liedit (suomalaiset, pohjoismaiset ja vieraskieliset)
- Ooppera-aariat
- Musikaalisävelmät
- Vaccai I-VIIIb niiltä osin kuin se on suorittamatta Instrumenttiopinnot 2 osalta sekä Vaccai IX-XV

TASOSUORITUSOHJELMAN KOKOAMINEN

Oppilas ja opettaja kokoavat yhteistyössä vähintään 7 kappaleen ohjelmakokonaisuuden, joka ilmentää oppilaan saavutettua laulutavoitetta ja musiikkipersoonaa. Poikkitaiteellisuus ja yhteismusisointi on suotavaa. Harjoitelluista Vaccai-lauluista arvotaan laulettavaksi yksi kappale, jonka lisäksi pakollisena esitetään Vaccai-laulu nro XV.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.